

Psykiatriambulansen i Stavanger

Årsrapport 2018

Cesilie Myhr, nice@sus.no
Frode Bremseth, brfr@sus.no
Akutt Mottakspost, KPHV

Årsrapport 2018

Datamaterialet som danner grunnlaget for denne årsrapporten er innhentet av sykepleiere ved psykiatrisk akuttmottak i Stavanger som bemanner psykiatriambulansen. Registreringen gjøres uten bruk av personidentifiserbare data, da det er oppdragenes karakter som er av interesse. Det er laget et registreringsskjema til dette formålet. Data fra dette skjemaet legges inn i SPSS og tabeller hentes deretter ut og settes inn i årsrapporten.

Vi ønsker å rette en stor takk til ansatte ved ambulansestasjonen i Stavanger og ansatte ved AMC2 (psykiatrisk akuttmottak i Stavanger) for samarbeid og hjelp til å lage denne rapporten. Dette er den åttende årsrapporten psykiatriambulansen gir ut.

Cesilie Myhr og Frode Bremseth

Ver 1	22. november 2019	
Korrektur	23. november 2019	
Ver 2	24. november 2019	

Innhold

Forklaring til sentrale lovparagrafer, begrep og variabler brukt i tabellene.....	4
Alle oppdrag (somatikk og psykiatri).....	7
Somatiske oppdrag	8
Psykiatriske oppdrag.	9
Forhold til Ambustat.	24

2018

Antall operative dager: 253

Totalt antall oppdrag: 1461

Gjennomsnitt: 5,8

Gjennomsnitt 2017: 5,6

Gjennomsnitt 2016: 5,5

Gjennomsnitt 2015: 5,3

Gjennomsnitt 2014: 5,9

Gjennomsnitt 2013: 5,8

Gjennomsnitt 2012: 5,3

Antall psykiatriske oppdrag: 979: 67,0 %*

2017: 66,4 %

2016: 65,7 %

2015: 69,3 %

2014: 63,8 %

2013: 64,8 %

Antall somatiske oppdrag: 482: 33,0 %

2017: 33,6%

2016: 34,3%

2015: 30,7%

2014: 36,2 %

2013: 35,2 %

I tabellene som følger vil prosentandel avrundes til en desimal. Dette vil noen ganger føre til at totalen blir litt over eller litt under 100 %, men er angitt som 100 % i tabellene.

*19 transporter er registrert med ukjent problemstilling. De er sortert inn under psykiatri som ukjent problemstilling

Forklaring til sentrale lovparagrafer, begrep og variabler brukt i tabellene

AMC2

AMC2 er akuttmottaket til psykiatrisk klinikk i Helse Stavanger. Posten har åtte senger, og pasientene er innlagt i mottaket i inntil 24 timer.

DPS

Et distriktpspsykiatrisk senter (DPS) har hovedansvar for generelle tilbud innen den psykiatriske spesialisthelsetjenesten. Med døgntilbud, dagtilbud, poliklinikk og akutt – team.

Jæren DPS

N.K.S. Jæren distriktpspsykiatriske senter AS er en privat ideell institusjon som eies og drives av Norske Kvinners Sanitetsforening, Rogaland, og har driftsavtale med Helse Vest. Senteret er både psykiatrisk sykehus og DPS for jærkommunene Klepp, Time, Hå og Gjesdal. Videre er senteret psykiatrisk sykehus for kommunene Egersund, Sokndal, Bjerkreim og Lund.

Hastegrad

Rød: Akutt

Gul: Haste

Grønn: Vanlig

Ambustat

Ambustat er en web-basert database over ambulanseoppdrag. Løsningen ble etablert grunnet behov for gode driftsdata i ambulansetjenesten. Ambustat er utviklet i tett samarbeid med fagmiljøene. Utviklet av Bliksund AS.

Psykisk helsevernloven:

§2-1 Hovedregelen om samtykke

Psykisk helsevern ytes på bakgrunn av samtykke etter bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven, med mindre annet følger av loven her.

§3-1 Legeundersøkelse

Tvungent psykisk helsevern kan ikke etableres uten at en lege personlig har undersøkt vedkommende for å bringe på det rene om lovens vilkår for slikt vern er oppfylt. Legen som foretar undersøkelsen, skal gi skriftlig uttalelse.

Foreligger behov for legeundersøkelse som nevnt i første ledd, men vedkommende unndrar seg slik undersøkelse, kan kommunelegen etter eget tiltak eller etter begjæring fra annen offentlig myndighet eller fra vedkommendes nærmeste pårørende, vedta at det skal foretas en slik legeundersøkelse. Om nødvendig kan vedkommende avhentes og undersøkes med tvang.

Kommunelegens vedtak om tvungen undersøkelse skal straks nedtegnes skriftlig. Vedtaket kan påklages til fylkesmannen uten oppsettende virkning.

§3-2 Vedtak om tvungen observasjon

På bakgrunn av opplysninger fra legeundersøkelsen etter § 3-1, foretar den faglig ansvarlige en vurdering av om de følgende vilkårene for tvungen observasjon er oppfylt:

1. Frivillig psykisk helsevern har vært forsøkt, uten at dette har ført fram, eller det er åpenbart formålsløst å forsøke dette.
2. Pasienten er undersøkt av to leger, hvorav én skal være uavhengig av den ansvarlige institusjon, jf. § 3-1.
3. Pasienten mangler samtykkekompetanse, jf pasient- og brukerrettighetsloven §4-3. Dette vilkåret gjelder ikke ved

nærliggende og alvorlig fare for eget liv eller andres liv og helse.

4. Det er overveiende sannsynlig at pasienten fyller vilkårene for tvungent psykisk helsevern etter § 3-3.
5. Institusjonen er faglig og materielt i stand til å tilby pasienten tilfredsstillende behandling og omsorg og er godkjent i henhold til § 3-5.
6. Pasienten er gitt anledning til å uttale seg, jf. § 3-9.
7. Selv om lovens vilkår ellers er oppfylt, kan tvungen observasjon bare finne sted hvor dette etter en helhetsvurdering framtrer som den klart beste løsning for vedkommende, med mindre han eller hun utgjør en nærliggende og alvorlig fare for andres liv eller helse. Ved vurderingen skal det legges særlig vekt på hvor stor belastning det tvangsmessige inngrepet vil medføre for vedkommende.

Den faglig ansvarlige treffer vedtak på grunnlag av foreliggende opplysninger og egen personlig undersøkelse av pasienten. Den faglig ansvarliges vedtak og grunnlaget for det skal straks nedtegnes.

§3-3 Vedtak om tvungent psykisk helsevern

På bakgrunn av opplysninger fra legeundersøkelsen etter § 3-1 og eventuell tvungen observasjon etter § 3-2, foretar den faglig ansvarlige en vurdering av om de følgende vilkårene for tvungent psykisk helsevern er oppfylt:

§3-5 Hva tvungen observasjon og tvungent psykisk helsevern kan omfatte

Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern kan gis ved døgnopphold i institusjon som er godkjent

for disse formålene. Pasienten kan holdes tilbake mot sin vilje og hentes tilbake ved unntakelse, om nødvendig med tvang.

Dersom det er nødvendig av hensyn til forsvarlig helsehjelp, kan tvungent psykisk helsevern gis ved midlertidig døgnopphold i institusjon som ikke er godkjent etter første ledd. Den godkjente institusjonen skal i slike tilfeller være ansvarlig for det tvungne vernet.

Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern kan også skje uten døgnopphold i institusjon hvor dette er et bedre alternativ for pasienten. Ved vurderingen skal det også tas tilbørlig hensyn til pårørende som pasienten bor sammen med. Tvungen observasjon og tvungent psykisk helsevern kan da bare omfatte pålegg overfor pasienten om fremmøte til undersøkelse (tvungen observasjon) eller behandling (tvungent psykisk helsevern). Pasienten kan om nødvendig avhentes. Dersom det er nødvendig kan avhenting gjennomføres med tvang.

Tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold kan bare skje under ansvar av en institusjon som er godkjent for den aktuelle behandlingsformen.

Helse- og omsorgstjenesteloven

§10-2 Tilbakehold i institusjon uten eget samtykke

Dersom noen utsetter sin fysiske eller psykiske helse for fare ved omfattende og vedvarende misbruk, og dersom hjelpetiltak ikke er tilstrekkelig, kan det vedtas at vedkommende uten eget samtykke kan tas inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a fjerde ledd, for undersøkelse og tilrettelegging av behandling, og holdes tilbake der i opptil tre måneder.

Helsepersonelloven

§7 Øyeblikkelig hjelp

Helsepersonell skal straks gi den helsehjelp de evner når det må antas at hjelpen er påtrengende nødvendig. Med de begrensninger som følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 4-9, skal nødvendig helsehjelp gis selv om pasienten ikke er i stand til å samtykke, og selv om pasienten motsetter seg helsehjelpen.

Ved tvil om helsehjelpen er påtrengende nødvendig, skal helsepersonell foreta nødvendige undersøkelser.

Plikten gjelder ikke i den grad annet kvalifisert helsepersonell påtar seg ansvaret for å gi helsehjelpen

Pasient- og brukerrettighetsloven

§4A Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen

Formålet er å yte nødvendig helsehjelp for å hindre vesentlig helseskade samt å forebygge og begrense bruk av tvang. Helsehjelpen skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet, og så langt det er mulig

være i overensstemmelse med pasientens selvbestemmelsesrett.

Straffeloven

Nødrett/Nødverge

Straffeloven §17 «En handling som ellers ville være straffbar er lovlig når

- a) Den blir foretatt for å redde liv, helse, eiendom eller andres interesse fra en fare for skade som ikke kan avverges på annen rimelig måte
- b) Denne skaderisikoen er langt større enn skaderisikoen ved handlingen»

Nødverge innebærer at en ellers straffbar handling foretas for å avverge eller forsvare seg mot et rettstridig angrep. Ingen kan straffes for en handling som er foretatt i nødverge. Nødvergen kan anvendes både mot angrep på person eller på ting. Alle har rett til å forsvare seg, men man skal ikke bruke mer makt enn nødvendig for å avverge et angrep eller stoppe noen som begår en straffbar handling.

TRANSPORT AV PSYKISK SYKE

Alle oppdrag (somatikk og psykiatri)

Dag/ kveld

	Antall	Prosent
Dag kl. 09:00-14:30	707	48,4
Kveld kl. 14:30-21:00	754	51,6
Total	1461	100,0

Måned

	Antall	Operative dager	Gjennomsnitt/ dag
Januar	126	20	6,3
Februar	136	21	6,5
Mars	118	20	5,9
April	121	21	5,8
Mai	107	19	5,6
Juni	120	22	5,5
Juli	122	21	5,8
August	154	23	6,7
September	111	22	5,0
Oktober	122	21	5,8
November	132	22	6,0
Desember	92	21	4,4
Total	1461	253	5,8

Ukedag

	Antall	Operative dager	Gjennomsnitt/ ukedag
mandag	283	49	5,8
tirsdag	276	51	5,4
onsdag	283	52	5,4
torsdag	290	50	5,8
fredag	329	51	6,5
Total	1461	253	5,8

Kjønn

	Antall	Prosent
kvinne	715	48,9
mann	741	50,7
ukjent	5	0,3
Total	1461	100,0

Somatiske oppdrag

Dag/ kveld

	Antall	Prosent
Dag kl. 09:00-14:30	210	43,6
Kveld kl. 14:30-21:00	272	56,4
Total	482	100,0

Det er også i år en god del flere somatiske oppdrag på kvelden enn det er på dagen. Noe av årsaken til dette kan være at ambulansen ofte er opptatt med pasientoverflyttinger mellom psykiatriske institusjoner på dagtid. På kvelden kommer ofte hjemkjøring av ferdigbehandlede somatiske pasienter.

Kjønn

	Antall	Prosent
kvinne	234	48,5
mann	247	51,2
ukjent	1	0,2
Total	482	100,0

Hastegrad

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014	2013	2012
grønn	142	29,5	30,2	33,4	35,5	37,0	43,4	44,1
gul	172	35,7	32,5	29,2	27,8	34,6	33,6	30,2
rød	168	34,9	37,1	37,4	36,2	28,0	23,0	25,3
ukjent			0,2					
Total	482		100,0					

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel.

Av 482 somatiske oppdrag er 70 % av oppdragene enten gule eller røde. Intensjonen er at den psykiatriske ambulansen kan bli brukt til korte somatiske oppdrag i nærheten av Stavanger. Ambulansen er utstyrt som en ordinær ambulanse og kan ta alle typer somatiske oppdrag.

Psykiatriske oppdrag.

Dag/ kveld

	Antall	Prosent
dag	497	50,8
kveld	482	49,2
Total	979	100,0

Kjønn

	Antall	Prosent
kvinne	481	49,1
mann	494	50,5
ukjent	4	0,4
Total	979	100,0

55 % av 979
psykiatriske
oppdrag er enten på
en gul eller rød
hastegrad.

Hastegrad

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014	2013	2012
grønn	442	45,1	44,9	51,2	49,7	55,5	60,0	65,9
gul	435	44,4	43,9	40,8	41,9	36,6	32,2	26,4
rød	102	10,4	11,1	8,0	8,1	7,8	7,6	6,0
ukjent								
Total	979	100,0						

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel.

Oppdragenes lengde

Psykatri

Oppdragenes lengde varierer mellom noen få minutter til 12 timer.
Gjennomsnitt varighet 2018: 60 minutter

2017: 64 minutter
2016: 62 minutter
2015: 64 minutter
2014: 62 minutter
2013: 62 minutter
2012: 62 minutter

Somatikk

Oppdragenes lengde varierer mellom noen få minutter til 4 timer
Gjennomsnitt varighet 2018: 45 minutter

2017: 42 minutter
2016: 42 minutter
2015: 44 minutter
2014: 42 minutter
2013: 42 minutter
2012: 43 minutter

Aktivitet

1339 timer aktivt utførende transport av 3036 timer i operativ tjeneste. Det vil si at psykiatriambulansen er i bruk **44,1 %** av tiden mellom kl. 09.00 og 21.00. I tillegg brukes det tid til morgensjekk, TMA- trening, faglig oppdatering, opplæring, interne kurs på ambulansestasjonen, registreringer, journalføringer, matpause og forberedelse av oppdrag på ambulansestasjonen/AMC2.

2017: 43,8 %
2016: 41,9 %
2015: 42,8 %
2014: 44,9 %
2013: 45,2 %

Tid brukt til psykiatriske oppdrag: 73,1 %
Tid brukt til somatiske oppdrag: 26,9 %

Frivillighet/ tvang og politiinvolvering

Aktuell paragraf under oppdraget - 2018

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014	2013	2012
§ 7	11	1,1						
§ 2-1	401	41,0	43,2	38,7	40,8	38,6	40,9	50,9
§ 4A	4	0,4						
§ 3-1	12	1,2	2,2	0,8	0,5	0,2	0,2	0,6
§ 3-2	313	32,0	31,1	33,3	33,0	32,7	24,7	25,2
§ 3-3	231	23,6	18,0	24,0	19,1	22,3	27,4	17,5
ukjent	5	0,5	2,2	3,0				
§10-2	2	0,2	1,7	0,3	1,3	1,3	1,1	0,9
Total	979	100,0						

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel

Tvangsparagraf innenfor Psykisk Helsevernloven eller for Helse- og Omsorgstjenesteloven er relevant for nesten 60% av oppdragene. I år er det innført registrering av oppdrag der det er gitt helsehjelp til pasienter som ikke ønsker dette etter helsepersonelloven §7, og der en senere tvangsparagraf ikke er nødvendig/ relevant.

Bistand av politi - 2018

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014	2013
Nei	773	79,0	78,7	80,7	82,1	84,3	83,7
Bistand fra politi ved oppstart av oppdraget	70	7,2	6,6	7,5	5,2	6,7	7,0
Bistand fra politi under hele oppdraget	85	8,7	8,5	6,6	8,7	6,1	5,1
Bedt om bistand fra politi under gjennomføringen av oppdraget	51	5,2	6,2	5,3	3,9	2,9	4,2
Total	979	100,0					

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel.

Bistand av politi etter behandlingsparagraf

Aktuell paragraf under oppdraget		Nei	Bruk av politi		Bedt om bistand fra politi under gjennomføringen av oppdraget	Total
			Bistand fra politi ved oppstart av oppdraget	Bistand fra politi under hele oppdraget		
Aktuell paragraf under oppdraget	§4A	3	0	0	1	4
	hpl §7	8	1	2	0	11
	§ 2-1	347	19	23	12	401
	§ 3-1	7	3	1	1	12
	§ 3-2	247	28	25	13	313
	§ 3-3	154	19	34	24	231
	ukjent	5	0	0	0	5
	§10-2	2	0	0	0	2
Total		773	70	85	51	979

Av 578 oppdrag som involverer Tvang i psykisk helsevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven eller helsepersonelloven:

Er politiet ikke involvert i 426 oppdrag. Det vil si i 74 % av oppdragene.

Av 401 oppdrag på frivillig paragraf:

Er politiet ikke involvert i 347 oppdrag. Det vil si i 87 % av oppdragene.

Bistand av politi (av alle psykiatriske oppdrag)

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Antall oppdrag med bistand av politi	205	200	176	164	145	153	128	122
Totalt antall psykiatrioppdrag	979	938	910	917	939	937	798	838
Politibistand, prosentandel	21	21	19	18	15	16	16	15

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene.

Tabellen viser at bistand av politi har økt de siste årene.

Registreringen av bruk av fysisk tvang/ intervensjon er delt inn i situasjoner der politi er til stede og der politi ikke er til stede og fysisk tvang gjøres i nødrett/ nødvergesituasjoner

Fysisk tvang uten politi til stede

	Antall	Prosent
Nei	967	98,8
Holding	1	0,1
Holding og føring	7	0,7
Kombinasjon av holding/føring og håndjern/transportbelte/5punktsbelte	2	0,2
5 punktsbelte	2	,2
Total	979	100,0

Det har vært 12 episoder i 2018 der personell på psykiatriambulansen har utøvd fysisk tvang uten politi til stede. Personell på psykiatriambulansen griper inn fysisk for å unngå alvorlig skade på pasient eller andre, og dette gjøres i henhold til paragraf om nødrett eller nødverge i Straffeloven. I 5 av disse episodene ble situasjonen løst/ avklart uten at politi ble tilkalt.

Fysisk tvang utført med politi til stede/utført av politi

	Antall	Prosent
Nei	928	94,8
Holding	10	1,0
Håndjern	19	1,9
Transportbelte	2	0,2
Holding og føring	15	1,5
Kombinasjon av holding/føring og håndjern/transportbelte/5punktsbelte	5	0,5
Total	979	100,0

Det har vært 51 episoder i 2018 der politi, eller politi og personell på psykiatriambulansen sammen har brukt fysisk tvang. Dette har vært på bakgrunn av nødrett/nødverge i straffeloven, eller at politiet har utøvd sin bistandsplikt ved gjennomføring av tvungent psykisk helsevern.

Uro/aggresjon

Personell på psykiatriambulansen skårer pasienter ved bruk av BVC (Brøseth Violence Checklist)

BVC

	Antall	Prosent
0	517	52,8
1	234	23,9
2	103	10,5
3	53	5,4
4	19	1,9
5	12	1,2
6	8	0,8
Vold mot personal eller andre	10	1,0
Ikke aktuelt/ traff ikke pasienten	23	2,3
Total	979	100,0

Omtrent halvparten av de pasientene psykiatriambulansen kjører, har en forhøyet BVC-skår.

Fysisk tvang, BVC og Aktuell lovparagraf

BVC		Aktuell paragraf under oppdraget					Total
		§4A	hpl §7	§ 2-1	§ 3-2	§ 3-3	
0		0	0	0	0	1	1
1		0	0	2	5	0	7
2		1	0	1	6	5	13
3		1	0	1	4	5	11
4		0	1	1	5	2	9
5		0	0	0	1	5	6
6		0	0	0	1	2	3
	Vold mot personal eller andre	1	0	2	3	2	8
Total		3	1	7	25	22	58

De aller fleste situasjoner der fysisk intervensjon/ tvang er nødvendig er når BVC er fra 2 og opp, og der en tvangslovgivning er relevant.

Bistand av politi i forhold til BVC skår

		Bruk av politi			Total	
		Nei	Bistand fra politi ved oppstart av oppdraget	Bistand fra politi under hele oppdraget	Bedt om bistand fra politi under gjennomføringen av oppdraget	
BVC	0	466	26	15	10	517
	1	191	17	18	8	234
	2	62	15	15	11	103
	3	24	5	16	8	51
	4	4	2	7	6	19
	5	3	3	4	2	12
	6	0	0	5	3	8
	Vold mot personal eller andre	3	0	5	2	10
	Ikke aktuelt/ traff ikke pasienten	20	2	0	1	23
Total		773	70	85	51	979

Det er registrert 206 oppdrag sammen med politi i 2018.

Ved BVC 0: 51 av 517 oppdrag (10 %)
Ved BVC 1: 43 av 234 oppdrag (18 %)
Ved BVC over 1: 112 av 228 oppdrag (49 %)
Ved BVC over 2: 71 av 125 oppdrag (57 %)
Ved BVC over 3: 42 av 72 oppdrag (58 %)

Rusproblematikk

Psykiatriske oppdrag og rusmisbruk.

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014
Nei	493	50,4	49,1	50,3	43,7	43,3
Ja	385	39,3	39,1	40,0	44,5	42,8
Vet ikke	101	10,3	11,7	9,7	11,8	13,8
Total	979	100,0				

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel

Somatiske oppdrag og rusmisbruk.

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014
Nei	418	86,7	85,9	84,7	81,3	77,3
Ja	40	8,3	9,5	10,7	11,6	10,0
Vet ikke	24	5,0	4,6	4,6	7,1	12,8
Total	482	100,0				

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel.

Hvis personell ved ambulansen anser rusmisbruk som en del av pasientens livssituasjon registreres dette. Det er stor forskjell mellom somatiske og psykiatriske oppdrag. Psykiatriambulansen utfører oppdrag som er spesielt knyttet til rus, så det er naturlig at denne andelen er større enn ved somatiske turer.

Ved 4 av 10 transporter sortert under psykiatri er det sterke indikasjoner på rusmisbruk.

Hvor kjører den psykiatriske ambulansen?

Hvor starter transporten?

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014
Bosted	334	34,1	34,5	30,3	31,0	30,2
Funnsted/ ute	115	11,7	9,2	9,9	9,5	8,5
Legevakt	58	5,9	7,1	6,3	7,5	5,3
Fastlege	30	3,1	2,0	2,1	1,6	2,4
AMC2	83	8,5	9,4	13,1	12,5	14,8
Psykiatrisk poliklinikk/ behandler	2	0,2	0,4			
Somatisk avdeling, SUS	113	11,5	12,7	12,5	12,6	12,5
Psykiatrisk avdeling, SUS	40	4,1	4,8	3,0	3,7	4,3
Sykehjem	19	1,9	1,6	1,9	1,6	2,3
Sola DPS	23					
Sandnes DPS	18					
Stavanger DPS	15	5,6	4,1	7,1		
(Ryfylket DPS, Randaberg)						
Dalane DPS						
Jæren DPS	7	0,7	0,1			
Fant ikke pasienten	2	0,2	0,1			
Politi/fengsel/rettsvesen	1	0,1	0,3			
Rusverninstusjon	17	1,7	1,2	2,3	0,8	1,0
Bofelleskap, ikke spesifisert	71	7,3	8,5	6,0	5,3	5,3
Asylmottak			0,3			
Sola Flyplass	12	1,2	1,0			
Ambulansebåt			0,2			
Avbrutt/omdirigert	7	0,7	0,5			
Psykiatrisk Institusjon utenfor Helse Stavanger	2	0,2	0,7			
Annet	10	1,0	1,0			
ukjent			0,1			
Total	979	100,0				

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel.

Hvor kjøres pasienten?

	Antall	Prosent	2017	2016	2015	2014
Bosted	18	1,8	1,9			
Funnsted/ute	3	0,3				
Legevakt	66	6,7	8,5	7,4	12,1	10,4
Fastlege	9	0,9	0,5			
AMC2	377	38,5	35,2	33,7	34,1	33,5
Somatisk avdeling, SUS	111	11,3	11,8	9,2	11,0	8,3
Psykiatrisk avdeling, SUS	71	7,3	5,5	5,3	4,6	5,4
Psykiatrisk poliklinikk/behandler	1	0,1				
Sykehjem	27	2,8	3,5	3,1	2,4	3,2
Sola DPS	8					
Sandnes DPS	4					
Stavanger DPS	3	1,6	2,7	4,4	5,3	
(Ryfylket DPS, Randaberg)						
Dalane DPS	1					
Jæren DPS	92	9,4	11,8	15,8	11,2	12,4
Behandlet/ avklart på stedet	20	2,0	2,3			
Fant ikke pasienten	34	3,5	2,5	2,7	2,7	2,8
Ingen transport	74	7,6	8,4	9,9	7,0	7,9
Politi/fengsel/rettsvesen	1	0,1	0,2			
Rusverninstusjon	1	0,1	0,2			
Pasienten forlater situasjonen	3	0,3	0,5			
Bofelleskap, ikke spesifisert	12	1,2	1,0	2,1	1,0	1,4
Sola Flyplass			0,2			
Avbrutt/ omdirigert	29	3,0	1,9	2,7	2,8	3,1
Psykiatrisk Institusjon utenfor Helse	10	1,0	0,4			
Stavanger						
Annet	4	0,4	0,4			
Total	979	100,0				

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel.

Stopp under transporten

	Antall
Legevakt	46
Fastlege	7
Annet	4
Total	57
Ingen stopp	922
Total	979

Under transporten fra for eksempel bosted til AMC2 har ambulansen en del ganger behov for en legevurdering. Denne oversikten viser hvor mange ganger ambulansen har stoppet under transporten til bestemmelsesstedet. Stavanger legevakt har fra 2018 etablert en egen legevaktsbil som rykker ut. Ved mange oppdrag er derfor legevakten sammen med ambulansen der situasjonen har oppstått.

TRANSPORT AV PSYKISK SYKE

Transporter inn til AMC2

		Aktuell paragraf under oppdraget				Total
		§ 2-1	§ 3-2	§ 3-3	§10-2	
Hvor starter transporten	Bosted	15	60	41	0	116
	Funnsted/ ute	0	13	9	1	23
	Legevakt	4	26	7	0	37
	Fastlege	9	6	3	0	18
	AMC2	0	1	0	0	1
	Psykiatrisk poliklinikk/ behandler	0	1	0	0	1
	Somatisk avdeling, SUS	8	46	1	1	56
	Psykiatrisk avdeling, SUS	0	0	2	0	2
	Sykehjem	2	7	1	0	10
	Sola DPS	7	3	9	0	19
	Sandnes DPS	6	5	3	0	14
	Stavanger DPS	4	2	5	0	11
	Jæren DPS	0	1	0	0	1
	Politi/fengsel/rettsvesen	0	1	0	0	1
	Rusverninstitusjon	0	2	7	0	9
	Bofelleskap, ikke spesifisert	3	7	40	0	50
	Sola Flyplass	1	4	5	0	10
	Psykiatrisk Institusjon utenfor Helse Stavanger	1	0	0	0	1
	Annet	0	0	1	0	1
	Total		60	185	134	2

I 2018: 84 % av pasientene som blir kjørt inn til AMC2 er henvist på en tvangsparagraf i psykisk helsevernloven, i helse- og omsorgstjenesteloven eller pasienten er allerede under tvungent psykisk helsevern. I 2017 var det 81%. Grunnen til at denne tabellen viser 381 transporter inn til AMC2, i stedet for 377 transporter som i den generelle oversikten, er at denne tabellen ikke utelater somatiske transporter.

Transport inn til AMC2 og bruk av politi

	Antall	Prosent
Nei	276	72,4
Bistand fra politi ved oppstart av oppdraget	34	8,9
Bistand fra politi under hele oppdraget	45	11,8
Bedt om bistand fra politi under gjennomføringen av oppdraget	26	6,8
Total	381	100,0

Psykiatriambulansen har kjørt 381 pasienter inn til AMC2 i 2018. Ved 105 transporter har det vært bistand av politi.

Bruk av politi i forhold til innleggesparagraf på AMC2

		Aktuell paragraf under oppdraget				Total
		§ 2-1	§ 3-2	§ 3-3	§10-2	
Bruk av politi	Nei	58	136	80	2	276
	Bistand fra politi ved oppstart av oppdraget	1	22	11	0	34
	Bistand fra politi under hele oppdraget	1	18	26	0	45
	Bedt om bistand fra politi under gjennomføringen av oppdraget	0	9	17	0	26
Total		60	185	134	2	381

Tabellen viser at av 321 tvangsinnleggelser psykiatriambulansen har transportert inn til akutt mottakspost C2, har politiet vært med til avdelingen 71 ganger. 33 ganger kan politiet forlate situasjonen ettersom ambulansen foretar transporten alene.

Ved 22 % av tvangsinnleggelser ved AMC2 i 2018 har politiet vært med til pasienten har kommet inn på avdelingen. I 2017 var dette 24 %.

Transporter inn til Jæren DPS

		Aktuell paragraf under oppdraget			Total
		§ 2-1	§ 3-2	§ 3-3	
Hvor starter transporten	Bosted	1	3	9	13
	Funnsted/ ute	1	1	0	2
	Legevakt	1	1	0	2
	Fastlege	0	2	0	2
	AMC2	7	29	3	39
	Somatisk avdeling, SUS	7	15	2	24
	Psykiatrisk avdeling, SUS	2	1	0	3
	Sykehjem	0	1	0	1
	Rusverninstusjon	0	0	1	1
	Bofelleskap, ikke spesifisert	0	0	2	2
	Annet	0	3	0	3
Total		19	56	17	92

79 % av pasientene som blir kjørt inn til Jæren DPS er henvist på en tvangsparagraf i psykisk helsevernloven eller pasienten er allerede under tvungent psykisk helsevern. 42 % av pasientene kommer fra AMC2.

Transport inn til Jæren DPS og bruk av politi

	Antall	Prosent
Nei	82	89,1
Bistand fra politi ved oppstart av oppdraget	5	5,4
Bistand fra politi under hele oppdraget	5	5,4
Total	92	100,0

Det har vært 39 transporter fra AMC2 til Jæren DPS i 2018

Problemstilling

Årsaker til bruk av psykiatrisk ambulanse

	Antall	Prosent	2017	2016	2015
Psykose	374	38,2	36,9	34,5	33,2
Angst	13	1,3	1,4	1,6	1,2
Mani	41	4,2	2,7	4,1	4,0
Suicidal	220	22,5	24,2	24,4	25,5
Depresjon	23	2,3	3,8	4,9	4,4
Intoks/ overdose	55	5,6	7,0	4,7	8,6
Ukjent	19	1,9	1,0	2,5	1,5
Rus	50	5,1	6,8	5,4	9,5
Selvskadning	25	2,6	3,2	2,6	1,9
Depot	11	1,1	0,9	1,8	1,0
Annen psykiatrisk problemstilling	45	4,6	3,1	6,6	4,8
Demens	51	5,2	3,8	5,8	4,5
Beredskap til annen nødetat	15	1,5	0,4		
Somatikk med psykiatriske problemstillinger	37	3,8	4,8		
Total	979	100,0			

Tall fra tidligere år er hentet fra årsrapportene. Prosentandel

Problemstillingen registreres etter faglig skjønn av medfølgende psykiatrisk personell. Noen ganger vil en pasient fremvise flere symptomer. I flere av disse tilfellene vil personellet måtte vurdere hva som er hovedårsaken til at psykiatrisk ambulanse brukes

Forhold til Ambustat.

Registrerte oppdrag 2018 i Ambustat. Dette er ambulansen i Stavanger sine egne driftsdata.

	Data fra Ambustat registrert på psykiatriambulansen.	Psykiatriambulansens egen registrering.
Totalt antall oppdrag	1378	1461
Antall oppdrag med primærproblem psykiatri og rus	417 og 58	979
Bistand politi totalt, både psykiatri og somatikk	175	209
Hastegrad rød	17,3 %	18,5
Hastegrad gul	40,3	41,5
Hastegrad grønn	42,3 %	40,0

Grunnen til at det er så stor forskjell i registreringer kan være at mange registreringer i Ambustat blir registrert som hjem-/ut-/innkjøring, og pasient tilsett uten behov for transport. Hvis man velger dette vil man ikke kunne registrere primærproblem, politiinvolvering o.l. hvis transporten blir registrert som et ordinært ambulanseoppdrag, vil man kunne registrere flere detaljer vedrørende transporten.

Hentet fra Ambustat:

Totalt antall oppdrag med bistand av politi ved primærproblem psykiatri

Alle ambulanser: 491 av 1588 oppdrag, 30,1 %
Psykiatriambulansen: 148 av 417 oppdrag, 35,5 %

Totalt antall oppdrag med bistand av politi uansett primærproblem

Alle ambulanser: 1575 av 34 447 oppdrag, 4,6 %
Psykiatriambulansen: 176 av 1378 oppdrag, 12,8 %

TRANSPORT AV PSYKISK SYKE